

Edasi

Kuuilutamine		Tellimine	
efimefel lhf. 3 r. ful.		1 tun	1 rbl.
wiimafel 1 "		aasta - 11 rbl.	
tefmistel 6 "		Maal 1 fuu - 50 fop.	
E-har. asut. 20 f.		aasta - 5 rbl. 50 fop.	

E. Kirjast. ühineb liimetele ja follett. tellides 15% odavam.

8. aastafäit

Demokraatliskude mõrjusate pidustus ei ole festew.

Kui Saia proletariaat Wilhelmi kutu-
tas, olid jälle jotsid need, kes kutsujata
„revolutsioonilise“ valitsuse löid, et „ta-
hustada“ Saia proletariaadi „revolutsio-
onilisi kirgeid“ ning anda päale selle
võim kodanluse kätte. Seda jotside ära-
andlikku tegewust tõttasid paljastama
Saia töörahwale töelised revolutsioonilised
juhid Karl Liebknecht ja Rosa Luxemburg.
Paljastades jotside äraandlikku te-
gewust, kutsusid nad Saia töörahwast
jotside kutsutamisele ja oma võimu loomi-
sele. Piltlikult selgitasid nad töörahwale,
mis jotside demokraatlik kord õige tähen-
dab, rebisid ära viimased „demokraatli-
sud“ hilbud jotside päält, jättes neid kogu

Karl Liebknecht.

**Liebtnechti rewolutsiooniline
tegewus.**

Karl Liebknecht ei olnud teoreetif. On palju inimesi, kes temast kes suhtes ees on. Kuid üks oli temal, mille järele polnud kellelgi, see oli mittemaharilik üldinimlik revolutsiooni riig, võrdline rahva juht, masside juht, kelle järele pole kufagil ja kes alati teiste ees. Liebknecht ei juutnud väljafannatada neid, kes lobifefid jofjalismif. Rõõgemaif oli temale tegewus. Kui haruldaf energiaga inimene tormas ta mõit-lufefje efimefjena, kunagi ei mõtelnud enefje üle. Ta kõneles: „Kui teifed magawad, waja tõõtada oma ifikliku eeskufuga“. Ja kofje tõttas ta kõige kardetawamatele feifufotadele.

Rosa Luxemburg.

Asjata votas üle kahe aasta Diebknecht oma wabastamist. Wiimaks, 1918 a. sügisel, just enne Saksa rewolutsiooni lahtipuhkemist läks see täide. Walitus, tundes oma jõuetust, oli sunnitud asutama waba-

Karl Liebknecht oli tormiselt peksma
Saksamaa revolutsiooni elavaks ja tuliz-
seks juudameks. Mitte asjata polnud ta
Vene revolutsionääride üheks paremaks
sõbraks, palavalt soovides Vene tööra-
va mõitu.

**Liebfnecht! seifutcht söja
fohta.**

Liehnechti sõjawastaline töö ja kohtu-
otjus jelle kohta tegid ta nime kuuljaks
laiadele tööraha masšidele. Kindlusesse
jaatmine kutjus eile masšilised meeelamal-
dused. Pääle kohtuotjuse wäljakuulutamist

terwilasid töölised teda waimustatult. Töölised tundsid temas ära töörahwa huwide faitsja.

Jõudis kätte 1914 a. — maailmasõja algusaasta. Zuba kaua enne sõda oli Liebknecht selge, et läheneb üleilmaline, jeni kuulmata hädahohk. Ta teadis, et selles hädahohus on juudi kapitalistlik kord, Preisi ja teiste maade militarism. Oma walitjuse sõjawäelise poliitika wastu sihitud mõitluses paljastas ta maailma kõige suurema sõjawarustuse tehase omanikku — Kruppi. Zuba 1913 a. — aasta enne ilma sõja algust — astus Liebknecht Kruppi wastu wälja awaliku jüüdistusega. Dokumentide najal näitas ta ära, et Saksa walitus, kodanlus ja mõisnikud on lähedalt seotud Kruppiga, et ilma sõda sepijelahe Kruppi huwides, kes eksploateerib 80.000 töölise sõjawarustuse walmistamises, kui ka ülejäänud rahanduskodanluse huwides. Ta näitas, et Krupp ja teised Saksa metallurgia suurtöösturid müüwad sõjariistu riikidele, kellega sõdima ette walmistawad. Ta näitas, et Saksa walitus oma äraandliku poliitika tõttu, kodanluse meelehääks, warustab sõjariistadega teisi kodanlik walitjusi, ette teades, et need sõjariistad pöörataks Saksa soldatite, Saksa töölise wastu.

Sõjakrediitide poolt esimeisel hääletamisel 4. aug. 1914 a. Liebknecht wastu enese tahtmist heites alla partei distsipliinile, hääletas sõjakrediitide poolt ühes teiste sõjafialdemokraatidega. Ta lootis, et partei poolt tehtud esimene wiga sõja alguse filmapilgul, ei fordu kunagi. Kuid ta eksis. Saksa sõjafialdemokraatlik partei hääletas detsembrikul uuesti sõjakrediitide poolt. Kuid sel korral ei suutnud

K. Liebknechti ja K. Luxemburgi mõrtjulad.

Sotsiaal-demokraadid Philipp Scheidemann ja Gustav Noske.

Esmane neist oli 1919 a. walitjuse pääts, kes K. Liebknechti ja K. Luxemburgi tapmist ette walmistas. Teine oli sõjamineerits ja tappis töölisi eriti armuta maha. Seepärast on ta nimi Saksa töölise hulgas „Wereköer Noske“.

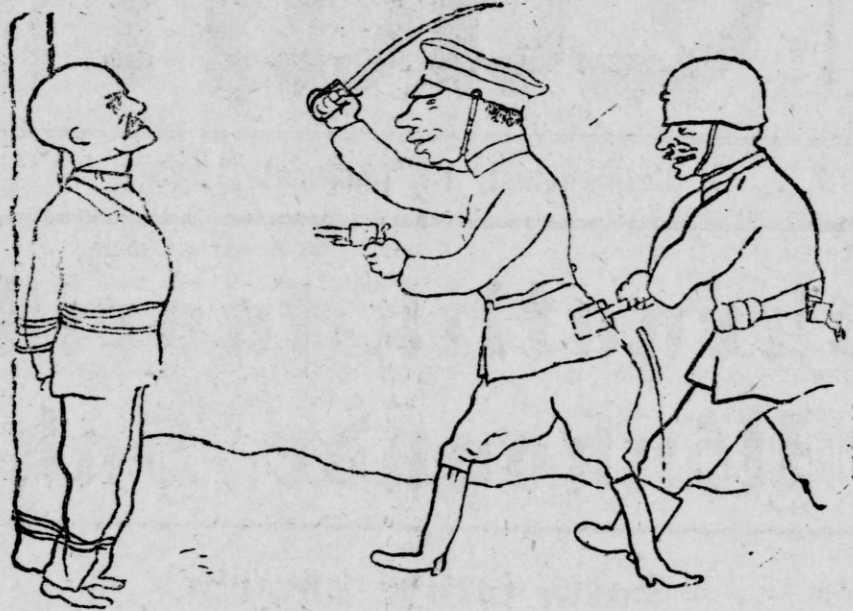
mingisugune partei distsipliin jundida Liebknechti seda sama tegema. Ta tuli lõpuli otjusele, et tema partei andis ära töörahwa huwid kodanlusele. Üksi ajus ta mõitlusele. Üksi hääletas krediitide wastu.

Algas Liebknechti tagaajamine. Araandjate partei wiskas talle näkku, ta olla rikkunud partei distsipliini. Liebknecht wastas neile otjefoheselt: „Ma olen seotud kõrgema distsipliiniga, rahwuswahelise töölisklassi solitaarjuse distsipliiniga — ja jatkas oma tööd. Riigipäewal olles küll saaditaks, ei antud talle sõna. Kuid lühikeste wahelühüete laudu, töölise waenlaste kõnede ajal, täitis oma jaadiku kohuseid ja paljastas kodanluse ja sõjafialdemokraatliku partei äraandlikku poliitikat.

Nende maruliste üleelamiste kestel kutsuti Liebknecht sõjawäkke, kuigi oli 44 aastat wana ja nõrga südamega. Etteots ajus ta maakaitsewäes, Rüstiris. Sääli ütles ta ära otjustawalt sõjariista kätte wõtmisest. Sõjawäedimud ei ojanud temaga midagi päale hakata ja leidsid paremaks teda wabastada sõjawäest. Kuid wähe aega hiljem kutsuti ta uuesti tööpataljoni, seetõttu märkusega: ilma sõjariistata. Selle järele tulid raskest ajad, olles Lääne wäerinnal ei jaanud ta päewade kaupa wälja tulla laste piirkonnast. Siis wiidi ta üle ida wäerinnale, kus tal kõige rohkem konna-tada tuli: maatawamise tööde juures ta labida ots pidi kõi aeg forima mädanemaid soldatide surnutehi. Siin tutvunes ta esimeist korda otjefoheselt sõja koledusega, sama sõjakoledustega, kelle wastu ta kogu oma elu aeg järelejätmata mõitles. Sääli mõitluswälgadel tutvunes ta selle

15. jaanuar 1919 aastal.

Saksa kunstnik-kommunist Georg Groszi joonistus.

„Karl Liebknecht lasti maha põgenemise latje juures.“

Nagu teada, wiidi Karl Liebknecht päale läbipeksumist grupi ohwitseride poolt ühe Berliini pargi kõige pimedamasse nurga. Sääli tapeti ta ära. Pääle selle teatas sõjafialist Saksa walitus, et Liebknecht hakkas oma saatjatele wastu panema ja püüdis siis ära põgeneda, mille juures teda maha lasti. Kunstnik Groszi pilt kujutab, kuidas see põgenemine ja mahalaskmine tõepoolest sündis.

wihawaenuga, millist tunnawad sõjas soldatid. Kui ta sõda wihkas, siis kõneles ta armastusega soldatitest. Ka soldatid armastasid teda. Ja mitte üksi Saksa, waid ka teiste maade, Wenemaa, Prantsusmaa, Itaalia j. t. riikide soldatid armastasid ja tundsid teda.

Aprilli lõpul 1916. a. sõidab Liebknecht Berliini puhkusele. Ja 1. mail 1916 a. jagab Liebknecht meeleawaldajatele Potsdami platstil, Berliinis, sõjawastaseid lendehti päälikirjaga: Maha sõda! Maha walitjusi! Elagu rahu!

Poliitise arreteeris Liebknechti. Süüdis-tati riigi äraandmises ja mõisteti kahets ja pooleks aastaks wangi. Kuid warsti waadati kohtu otjus uuesti läbi ja tehti uus otjus: 4 aastat wangistust, 6 aastat kodanlikkude õiguste kaotamist.

Liebknecht ja noorsugu.

Töölisnoorsugu tunneb Karl Liebknechti, sest temale andis ta oma nooruse waimustuse, oma rewolutsioonilise energia, wiha-waenu kodanluse, kurnajate ja eksploatatorite wastu. Töölisnoorsugu õpetas ta elama ja surema töölisklassi wabastamise eest.

Omad esimesed rewolutsiooni tegewuse aastad pühendas ta töölisnoorsoole. Ta kaswatas noortest teadlikke sõja wastu mõitlejaid.

Karl Liebknecht tegi tegemist noorsugu organisatsioonide loomisega. Nende organisatsioonide eesmärgiks polnud üksi propagandeerida sõjafialismi ideid, waid nendes arendas noorsugu isetegewust, kui töötades enese kaswatuks kallal, wõideldes etteotsjate wastu, aktiivselt osawõttes poliitilistest elust, löid endist uute mõitlejate kaadrid sõjafialismi eest.

Liebknecht nõudis, et partei kogu oma energia pööraks selle elulise ja tarwilise tegewuse päale. Kuid partei ei tõlnud häält Liebknechti üleskuse kohta. Saksa-maa äraandjate partei kartis noorsugu rewolutsioonilist tuld, rewolutsioonilist energiat. Weel rohkem kartis ta jütitarwat rewolutsioonääri — noorsugu juhti.

Kuid Liebknechti ei tatis-tanud partei lämbunud õhkfond. Ta sammus edasi julgelt ja kindlalt ettenähtud rada mööda, sest ta teadis, et töörahwa wõiduks on waja teha noorsugu hulgas organisatsioonilist ja hariduslikku tööd. On waja noorsugu kaasa tõmmata rewolutsioonilisele liikumisele, on waja walmistada wahetuist wanadele.

Milline oli Liebknechti wahetord noortega, wõib näha järgmise sündmuse järele. Karl Liebknechti türmist wabanemisel tulid terwitama tema sõbrad. Nende hulgas ta üks tundmata noormees. Masin oli talt riijunud käe. Rahwatu, piinatud noormees alles hiljuti tagasi tulnud meeleawalduselt, astus üles terwitusega noorsugu õpetaja Liebknechtile.

Kuid kui tuli Liebknechti järjekord walmistamiseks, siis pööras ta peaaegu kõigi poole selja. Ta nägu oli pööratud pääasjalikult

selle nooremehe poole. Temale kõneles Liebknecht. Temale wastas ta kõi ja kõige enne. Seft siin oli üks suurem ja jüdamlik side — side suure rewolutsioonääri ja rewolutsioonilise noorsugu wahel. Mitte asjata ei kogunud Liebknecht oma ümber noorsugu, mitte asjata polnud noorsugu kõige julgemaks osawõtjaks meeleawaldustel ja barrikaadimõitlustes.

Liebknechti surm.

1919 aasta, 15. jaanuar oli Liebknechti surmapäewaks.

Liebknechti tapmine oli üheks suuremaks kuritööks, millist tunneb maailm. Toimetati ta järgmisel wiisil:

Ruhid hüüsid Liebknechti korterisse ja arreteerisid teda. Ta wiidi autos kaardiküttimäe diwiisi staapi, kust pidi jaadetama Moabiti türm. Kuid enne weel, kui ta astus automobiili, löi üks saatjatest talle piisipäraga pähe, mille tagajärjeks oli juur haaw. Tee pääl olla automobiilil midagi rikki läinud ja Liebknechti sunniti jala edasi minema. Ühel pimedal puiesteel lasti ta läbi. Tema saatjad, wiis ohwitseri, tõendasid ülekuulamisel, nii kui oleks raskesti haawatud Liebknecht ärapõgeneda tahtnud ja neil wiil tugewal meessterahwal ei jäänud muud nõu, kui Liebknechti maha lasta!

Z ä n a

seisame kommunistliku noorsugu ja rahwuswahelise proletariaadi juhtide K. Liebknechti ja Rosa Luxemburgi hauakünkal, teda jürmas rahwuswaheline kodanlus Saksa-maal.

2. Internatsionaal wärijes Saksa-maa proletariaate rewolutsiooni ees, tartis wiimast mõitu ning selleks, et halwata Saksa-maa proletariaadi liikumist, leidis kodanlus tarwilikuks tappa K. Liebknechti ja Rosa Luxemburgi, kes igal sammul töölisi ja noorsugu rewolutsioonilisele mõitlusele kutsusid kurnajate kütutamiseks.

K. Liebknecht langes mõitluses, kuid ta elab kommunistliku noorsugu ridades edasi. K. Liebknecht oli üheks filmapaistwamateest noorte organisatoritest — õpetajatest. Ta nägi ette, et ainult proletariaate noorsugu on juuteline looma uut kommunistlikku ühistonda, ühistonda, kus pole klasse ja kurnamist, waid jelsimeheline ühistöö.

Wanad sots.-dem. naersid K. Liebknechti, kui ta alati päewakorda seadis proletariaate noorsugu organiseerimise ja kaswutamise küsimused — aktiivselt noorte hulgas töötades. 1903 a. näeme tema esimeisi samme jessel alal. Tema organiseerib noorte organisatsioonid „Spartaklased“, kes töötas otjefohe tema juhatusel all.

1907 a. esimeisel rahwuswahelisel noorsugu kongressil wõetaks jm. Liebknechti poolt wäljaõõtatud põhilauseid wastu noorsugu poliitilise kaswatuks, antimitaristliku propaganda, majandusliku mõitluse ja ametihijuse jne. asjus. Samal aastal

ilmub raamat „Militarism ja antimitarism“, mis määras ära uued sihid parteilises töös. Selle töö ilmumise tagajärjel anti K. Liebknecht kohtu alla, teda riigi äraandmises jüüdistades ja mõisteti pooleks aastaks kindluswangi, milles wiibis kuni 1909 aastani. Türmist wabanemise järele waliti K. Liebknecht Preisi parlamentis.

Samal ajal wõtab K. Liebknecht sõidu Ameerikasse ette, kus tutvunes jallsel kapitalismi kurnamise wiisidega. Kats aastat päale seda walitaks teda Saksa-maa riigikogusse (parlament), kus aktiivselt mõitleb sõja ja militarismi wastu.

Jõuab kätte 1914 aasta, mis tähtsam K. Liebknechti elus. Sõjatont hulgub mööda Euroopat, ning K. Liebknechtile oli selge selle häwitawad tagajärjed. Liebknecht ajab tahetordse energiaga tööle, et hoopis anda nii Preisi kui ka rahwuswahelisele militarismile. 1917 a. sõjakrediitide teistfordisel hääletamisel, detsembrikul, hääletab Liebknecht sõjakrediitide wastu, mis kodanlaste ja sõjafial-ijamaalaste hulgas rahulolematuse Liebknechti wastu esile kutsus; teda tembeldati riigi äraandjaks jne.

Kõige selle järeldusel wõetaks Liebknecht sõjateenistusse, kus ta kategooriliselt ära ütles sõjariista kätte wõtmast. Lõputas määrataks tema tööroodu, kus ta üle elas kõi sõjalised raskestid.

1. mail 1916 a. kell 8 õhtul laotas Liebknecht meeleawaldajatele lendehti laiali Potsdami platstil Berliinis päälikirjaga: „Maha sõda! Maha walitjusi! Elagu rahu!“ Selle eest mõisteti tema kahets ja pooleks aastaks wangi. 23. aug. 1923 a. waa-

K. Liebknechti ja K. Luxemburgi mõrtjulad.

Saksa-maa praegune president sõjafial-demokraat **Friedrich Ebert**.

Georg Groszi pilt.

dati otjus uuesti läbi ja mõisteti tema 2½ a. ajemel 4 aastaks wangi, wõeti 6 aastaks ära kõi kodaniku õigused.

1918. a. Saksa-maa rewolutsiooni eel saab Liebknecht wangist wabaks. Liebknecht algab uuesti mõitlust scheidemanlastega. Saksa-maa töölisklassi ülestõusmisel töötas Liebknecht wäsimata ööd ja päewad. Kui jõuab kätte kohtaw 15. jaanuar, tungiwad Scheidemann ja timulad K. Liebknechti korteri ja arreteeriwad teda. Teel wangimajasse pehjawad teda pähe ning lõputas lajewad temale kuuli rindu.

25. jaanuaril maeti Karl Liebknecht ühes teiste mõitlejatega.

Elagu Karl Liebknecht ja Rosa Luxemburg meie noorte rinnus igawesti edasi.

L e x i.

Tarwis on ette walmistada selleks, et sõjawäge ideeliselt oma poole tõmmata, sõjariistu ei ole tarwis mitte ära wifata, waid pöörata neid teisele poole.

K. Liebknecht.

Trotskismi alused ja leninism.

J. Palwadre.

(Järg.)

Kui sm. Trotskilt küsiksime, missugune siis tegelikult rewolutsioon peaks olema, kas «kodanlik» ehk «proletaarne», siis ei wasta trotskism otsekoheselt selle küsimuse päale. Kuipalju ta ei saa eitada olukorda, et kodanliku klassi nõuded ei ole weel täidetud, peab ta tunnistama, et need nõudmised täitmist peawad leidma, kuid edasi juba eelmise wea järele peab ta siiski alla kriipsutama, et see siiski, kui mitte muidu, siis metoodiliselt proletaarne on. Et sellest wastolust lahti saada, kirjutab Trotski samas kirjatöös, wiis lehekülge edasi:

«Selles «kodanlikus» rewolutsioonis ilma rewolutsioonilise kodanluse seasmiste asjade käigu järele ja wõitluse riigi wõimu pärast lükkatakse proletariaati ülewõimumaksma panema talupoegade üle. Oh, see poliitiline matsu põikpää, kes oma kodus — külas rüüstas isandat, et omada ta maad, aga soldati kuube selga tõmmates laskis töölisi maha, nii purunes Wene rewolutsiooni esimene laine.»

Nagu sellest näha, kujutab trotskism Wene rewolutsiooni esimest astet ette kui töölise diktatuuri maksmapanemist talupoegade üle, sest see «mats» on ju poliitiline põikpää, kes ilma surweta töölisi maha põmmutab. Matsiga ühes minna ja teda kasutada ei saa. Esimene asi on, tema üle diktatuur maksma panna.

Samal aastal asub Trotski weel kord selle küsimuse juure kirjatükis: «Proletariaat ja Wene rewolutsioon» ning kinnitab, et «wäikekodanlusele ei ole jõudu ja seepärast peab töölisklass wõimu wõtma.»

Trotski kardab ikka ja alati talupoega ning leiab ainust pääseteed, kui seda «matsi» surwe abil ohjastada.

Enamlased, kes nägid talupoegades oma kaaslast rewolutsioonilises wõitluses, on trotskismi arwates munkade tõugu, sest ilma mungalise olekuta töölisklassi poolt «matsi» kasutada ei saa.

«Meie lahkuminekutes» kirjutab Trotski:

«Lenin kirjutab: «Wõites kodanlikus rewolutsioonis töölise ja talupoegade koalitsioon, ei ole muud midagi, kui töölis-talupoegade rewolutsioonilis-demokraatlik diktatuur.»

Kui kord töölised ühes talupoegadega wõimu juure asuwad kindlas teadmises, et diktatuur on ainult demokraatlik, siis on kõik päästetud. Seda mõtet kordab Lenin wäsimata 1904 aastast, kuid seepärast ei muutu ta (waade) õiglasemaks.

Lenin wiib töölisklassi teadlikult enesepiiramiseni rewolutsioonis, klassilise asketismini teadusliku skeemi järele.»

Trotskism saab aru, et kui töölisklass ühes «matsiga» läheb, siis loomulikult peab töölisklass ennast mungaliselt oma õigustest ja wõitlustest lahti ütlema ning töötama ainult matsi kasuks. Trotskism ei näe töölise ja talupoegade ühiseid huwised rewolutsioonis. Trotskism ei näe üldiseid talupoegade huwised, mis esimesel rewolutsiooni astmel töölise huwidega ühtlased, ei näe ka suure osa talupoegade huwide ühtlust töölise huwidega edaspidises rewolutsioonis käigus.

Selle mõtte kindlustuseks tähendab Trotski samas kirjatöös:

«Poliitilist enesepiiramist tahawad nüüd täendada objektiivse sotsialistlikkuse wastase «kindlustusega» — «matsi» kaasatõotamise näol.»

Kuipalju wäljawõtteid meie trotskismi tööst ei teeks, igalpool paistab wastu äärmine wiha talupoja «matsi» wastu, kes on anti-poliitiline, anti-sotsialistlik. Õige sõnadega — talupoeg on waturewolutsiooniline läbi ja läbi, kellega kaastõotamist olla ei wõi, kelle üle wõib olla ainult töölise diktatuur.

Kuidas läheb rewolutsiooni iseloomu ülesseadmise juure aga leninism? Leninism ei wiska wälja «rewolutsioonilist» loosungit, mis ei põhjeneks olewa

korra isearalduste päale, waid annab olukorra hindamise ning sellest teeb järelduse. Leninism, nagu alati, jääb trunks rewolutsioonilisele dialektikale.

Lenin kirjutab «Социал-Демократ» № 3 ja 4, 9. ja 21. märtsil 1909 aastal, esimeses kirjatöös «Sotsiaaldemokraatia ja ajutine rewolutsiooniline walitsus» järgmist:

«Wähegi kindel wõib olla rewolutsiooniline diktatuur, mis toetub rahwa rõhuwale enamusele.

Wene proletariaat sünnitab aga Wenemaal praegu rahwa vähemuse. Rahwa rõhuwaks enamuseks wõib ta saada ainult siis, kui ühineb poolproletaarse, poolperemeheliku hulgaga, s. o. kui ta ühineb linna wäikekodanliku ja maa waeste hulgaga.»

Eelmistest wäljawõtetest teame meie juba, keda mõtleb Lenin maa waeste all, need on ilmahobusteta ja ühehobusega majapidajad, kes sünnitawad talupoegade enamuse — üle 60%.

Sellest wälja minnes tähendab Lenin:

«Ajaloolise arenemise objektiivne loogika seab sotsiaaldemokraatia ette praegusel silmapilgul mitte sotsialistliku, waid demokraatliku pöörde ülesande.»

Leninism seab selgelt küsimuse üles: rewolutsiooni teha wõib ainult rahwa enamus, töölisklass on suures vähemuses, kuid töölisklassi liitlaseks on rahwa enamus — talupojad, kes olewal silmapilgul on rewolutsioonist huwitatud, ja sellest järeldust tehes ütleb leninism: praegusel silmapilgul ühes talupoegadega teostame demokraatliku rewolutsiooni.

Trotskismi puudutades, tähendab Lenin:

«Sm. Trotski pääwiga seisab selles, et ta ignoreerib rewolutsiooni kodanlikku iseloomu ning tal puudub selge mõiste küsimuses, kuidas see rewolutsioon muutub sotsialistlikuks rewolutsiooniks...» («Töölisklassi wõitlussiht meie rewolutsioonis», 1909 a.)

1917 a. tähendab Lenin esimeses *taktika* kirjas trotskismi kohta muu seas:

«Trotski loosung: ilma keisrita, aga töölise walitsus, on katseks weel mitte äraelanud talupoegade liikumisest üle hüpata. Mis tähendab see loosung: «töölise walitsuse wõimuhaaramise mängu.»

Waat, kuidas leninism kujutab ette trotskismi, ja õigusega, sest trotskism ei ole päale sõnade mängu meie rewolutsioonis teoreetiliselt muud teinud.

Rewolutsiooni iseloomu kohta annab leninism järgmise wastuse *Lenini* kirjatöös «Proletariaat ja talupojad»:

«Ühes kodanliku talupojaga iga suguse pärisorjalikkuse ja mõisnikkude wastu; ühes linnaproletariaadiga kodanliku talupoja wastu, — sarnane on külaproletariaadi ja ta ideoloogi — sotsiaaldemokraatia liin. Teiste sõnadega: kuipalju talupoeg rewolutsioonilis - demokraatlikult wälja astub, toetada ja lükata teda iga suguste isandate «püha» eromanduse ärawõtmisele.» («Buepe» № 11, 10. märts 1905 a.)

Teises kirjatöös «Töölise ja talupoegade rewolutsioonilis - demokraatlik diktatuur» kirjutab Lenin:

«Proletariaadi ja talupoegade rewolutsioonilis - demokraatlik diktatuur teeb kuude jooksul palju enam, kui kümned aastad rahuliku, kriitilise nüristamise, õhkkonna seisak. Rewolutsioonilis - demokraatliku diktatuuri oludes meie mobiliseerime kümned miljonid linna ja küla wäest, meie teeme Wene rewolutsioonist Euroopa sotsialistliku rewolutsiooni sissejuhatus.» («Buepe» № 14, 30. märts 1905 a.)

Nagu näeme, asub leninism kõik aeg seisukohal, et trotskismi «mats» on linna töölisklassi liitlane, et selle liitlasega wiiake läbi kodanlik rewolutsioon ja teostatakse eestkätt Wene

rewolutsioonis töölise-talupoegade diktatuur ning sellest minnakse edasi unesti teise osa «matsidega» liidus sotsialistliku rewolutsiooni teostusele.

Kuidas seda faktiliselt toimetada, annab wastuse sm. Lenini resolutsiooni projekt, awaldatud «Buepe» № 11, 10. märtsil 1905 a.

«W. S.-D. T. P. toetab iga sugust praeguse aja talupoegade liikumist ja kõiki rewolutsioonilise wõtteid, mitte peatades ka mõisnikkude maade wõõrandamise juures.

Selle juures W. S.-D. T. P. o'eks proletariaadi klassi parteiks, püüab wõnkumata iseseiswa klassilise küla proletariaadi organiseerimisele, mille juures ta ühtki minutit ei unusta küla proletariaadi ja küla kodanluse wastukäiwate huwide selgitamist. W. S.-D. T. P. näitab küla proletariaadile, et ühtlane linna ja küla proletariaadi wõitlus kõige kodanliku ühiskonna wastu wõib wiia sotsialistliku rewolutsiooni juure, kes ainukesena wõib küla waeseid tegelikult päästa waesusest ja kurnamisest.»

Trotski wõib ütelda, et kõik see oli enne aprilli 1917 a. Et sääl, jah, enamlus oli sarnasel waturewolutsioonilisel seisukohal, kus ta «matsiga» tegemist tegi, aga aprillis enamlus wõttis omaks trotskismi teooria ning siis sündis tegelikult leninism. Waatame järele, kas tõelikult asi on nii. Wõtame leninismi rajaja *Lenini* kirjatöö 23. juunist 1919 aastast awaldatud «Wabaduse ja ühtluse loosungiga rahwa petmisest» eessõna:

«Töölise diktatuur on isesugune klassiline liit proletariaadi, töölise eelwäe ja suurearwulise töötawate mitteproletaarlaste kihtide (wäikekodanlus, wäikemajapidajad, talupojad, intelligents j. t.) ehk ta enamuse wahel, on liit kapitaali wastu, kodanluse wastupaneku ja restawratsiooni katsete wastu kodanluse poolt, liit lõpulise sotsialismi maksmapanemiseks ja kindlustuseks.» (Lenini tööde kogu XVI anne, lhk. 241).

Ehk *Lenini* teine artikkel «Töö rewolutsiooniliselt», kirjutatud kommunistlikkude laupäewikute puhul 28. juunil 1919 a., kus Lenin muu seas ütleb:

«Proletariaadi diktatuur, kui see ladinakeelest, teaduslik, ajaloo-filosoofiline ütelus ümbertõlkida lihtsa keele päale, — tähendab: ainult teataw klass ja nimelt linna wabrikutehaste tööstuslikud töölised on suutelised töötawaid ja kurnatawaid massisid juhtima kapitaali wägiwalla mürdmise wõitluses, wõitluse käigus eneses, wõidu kindlustuses ja uue sotsialistliku ühiskonna korraloomises, kõiges wõitluses klasside täielise ära kaotamise pärast.» (Lenini kogutööd XVI anne, lhk. 248).

Leninism ei ole kunagi wõtnud töölisklassi isoleerituna, ikka ja alati wõtab ta olukorra isearalduse ja leiab lüli, kuidas rewolutsiooni teostada ehk kuidas rewolutsiooni edasi wiia, kuidas ehitada sotsialistlikku ühiskonda. Leninism ja trotskism on täielised wastandid ka rewolutsiooni iseloomu küsimuses. Permanentne rewolutsiooni teooria ei wasta üheski punktis leninismi rewolutsiooni teooriale. Leninism ei ole ka kitsapiiriline, et ta ainult oma nina ette näeb, waid tal on geniaalne kaugele ettenägemine. Üldistes kujudes on leninism näinud ja näeb ajaloo käigu ette. Kuna trotskism ei näe ei nina alla ega ninast kaudemale. Kui kaugele leninism rewolutsiooni käiku ette nägi, seda wõime näha juba Lenini esimesest tööst, nagu «Mis on rahwa sõbrad ja kuidas nad wõitlewad sotsiaaldemokraatide wastu», kirjutatud 1894 a. 1905 a. kirjatöös «Kaks taktikat» ütleb Lenin muu seas:

«Proletariaat, et jõuga purustada isewalitsuse wastupanekut ja halwata kodanluse kõikuwust, peab ühe talupoegade massiga demokraatliku pöörde lõpule wiima. Proletariaat peab teostama sotsialistliku rewolutsiooni, kaasatõmmates poolproletaarsed rahwakihtide massid selleks, et jõuga murda kodan-

luse wastupaneku ja halwata talupoegade ja wäikekodanluse kõikuwust.»

See on terve rewolutsiooni käigu iseloomustus, kus Wene rewolutsiooni esimeses demokraatlikus astes töölisklass ühes talupoegadega läheb isewalitsuse ja mõisnikkude wastu ning teeb kahjutaks kodanluse kõikuwuse, mis tähendab töölise ja talupoegade demokraatliku diktatuuri, ning siit edasi töölisklass ühes poolproletaarse massiga (kehwtalupojaga jne.) läheb kodanluse wastu, teeb kahjutaks küla kodanluse ning teostab sotsialistliku rewolutsiooni. See on leninismi seisukoht rewolutsiooni iseloomu kohta.

D) Kas on wõimalik rewolutsioon rahwusriigi piirides.

See küsimus nagu ei peaks tekitama lahkuminekuid, sest arusaadaw on, et kodanlik rewolutsioon on ühtlasi ka rahwuslik rewolutsioon ning sotsialistlik rewolutsioon, kus kodanliku eromanduse kallale minnakse ja kommunistliku ühiskonda ülesehitama hakatakse, on sihitud terve kapitalistliku ilma wastu ning kapitalistlik ilm oma kaitseks on sunnitud sotsialistliku rewolutsiooni maha suruma ehk kõige vähemalt on huwitatud sellest, et kommunistliku ülesehituse juure ei saaks asunud. Sotsialistlik rewolutsioon on juba terve ilma töölisklassi asi ning seega omandab ka rahwuswahelise iseloomu, kuiwõrd ta ähwardab ka kapitalistlikku walmistust ja kapitalistlikku wõimu.

Kuid ka selles küsimuses on suured lahkuminekud trotskismi ja leninismi wahel. Kuiwõrd trotskism üldse eitas Wenemaal kodanlikku rewolutsiooni, niwõrd on ta üldse ka rahwusliku rewolutsiooni teooria wastu, kuipalju eitab trotskism talupoegade küsimust niipalju on ta ka rahwusliku demokraatliku rewolutsiooni wastu. Trotskism näeb ainult puht sotsialistliku rewolutsiooni, mis teostatakse puht töölisklassi jõuga, et Wenemaal töölisklass rahwa vähemuse on, siis selle rewolutsiooni läbiwiimine rahwusriigi piiris ehk Wenemaa piiris trotskismi seisukohalt on loomalikult wõimatu. Trotski kirjutab kirjatöös «Meie lahkuminekud» selle kohta järgmist:

«Rewolutsiooni wõit wõib wõimu anda ainult selle partei kätte, kes toetub sõjariistalise linnarahwa päale, s. o. toetub töölise miilitsa päale. Sotsiaaldemokraatia, asudes wõimu juure, leiab suure wastolu eest, mida ei saa naliwse sildiga kõrwaldada — «ainult demokraatlik diktatuur». Töölise walitsuse «enese-piiramine» ei tähendaks muud, kui töötatöölise, streikijate töölise ja lõpuks kogu töölisklassi huwide äraandmist wabariigi teostuse nimel. Rewolutsioonilise walitsuse ees seisawad objektiivsed sotsialistlikud ülesanded, kuid nende lahendamise teatawas arenemise astmes pörkab riigi mahajäänud majandusega kokku. Rahwusliku rewolutsiooni piirides on nendest wastoludest lahisaamine wõimatu. Töölise walitsuse ees seisab juba algul küsimus: oma jõud ühendada Lääne-Euroopa proletariaadi sotsialistlikkude jõududega. Ainult sellel teel saab ta ajutine rewolutsiooni wõim sotsialistliku diktatuuri sissejuhatuses. Permanentne rewolutsioon muutub sarnasel korral Wenemaa proletariaadile klassilise enesekaitse abinõuks. Kui töölise parteil ei ole küllalt initsiatiivi agressiivseks rewolutsiooniliseks taktikaks ja ta mõtleks ainult rahwusliku ja ainult demokraatliku diktatuuri kuwalt söömisele minna, siis Lääne-Euroopa ühendatud tagurlus ei wiivitaks selgeks teha, et töölisklass, kelle käes on riiklik walitsus, peab kogu selle walitsuse wiskama sotsialistliku rewolutsiooni kaalule.»

(Järgneb.)

Kodanluse maalt.

Kodusõda Hiinas.

Wõitlus Schanghai juures.

Pekingist, 13. jaan. Seisukord Hiinas on uuesti keeruliseks muutunud, kuna kindral Sun-Tshuan-Fan üle läks U-Wei-Fu poole, kes tõi omad wäed Tshanghai alla.

Päale lühikest wõitlust wõitid tema wäed oma kätte tähtsad strateegilised kohad Lun-Hua ja Tsün-Nani, kus asub arseenal ja jurus säält wälja põhja wäetuse wäed, kes joofsid Schanghaike wäljamaalaste linnaosasse, kus neil sõjariistad wõeti. Elanikud arwawad, et Sun-Tshuan-Fan tegutseb maršall Tshi-Si-Suani mõjul, kes hiljuti põgenes Nankini Schanghaike.

Samal ajal jõudis Li-Tsu-San Nankini Muktideni wägedega ja oodatakse, et tema lähemal ajal astub wälja Sun-Tshuan-Fani vastu. Nii on kodusõda uuesti alanud. Schanghai elanikud on kabusiramus. Uulitel ehitatakse barrikade, organiseeritakse wabatahtlikke jalke. Wäljamaa sõjalaewad jõidid kiire forras Schanghaike. Paljude majade aknad on kuulidega läbi lastud.

Tshan-Tso-Lin kutsus omad wäed ära.

Pekingist, 13. jaan. Waatamata kokkureaktsioonist Duan-Tshi-Tshu esitajatega, jättis Tshan-Tso-Lin ühes oma poja kindral Tshan-Su-Liniga Muktideni teatades, et tema lähemal ajal kutsus kõik Muktideni wäed Mandshuuria tagasi.

Kord jõudis Ameerika kätte.

Mida arwab Coolidge „Wene küsimusest“.

New-Yorgist, 13. jaan. Üks presidendi lähedal seiswatest autoriteetsetest inimestest seletas, et president loodab Wenemaa edenemise päale jarnases sihis, et Rõukogude Liit suudab ühes teiste riikidega wõtta oma päale haritud rahwaste kohustused. Presidendi seisukoht Wenemaa suhtes on seelama, millega ta efinas omas kirjasa kongressile (parlamendile) detsembris 1923 a.

Päale selle edeneb presidendi arwates Wene rahwas tarwilises sihis.

Seda teadaannet seletatakse jarnases mõttes, et Coolidge kawatseb muuta oma poliitikat S. R. W. Liidu suhtes, kuid ta ei arwa praegust filmapiltu selleks küllalt kohajaks.

Komisjon S. R. W. Liidu tunnistamise asjus.

New-Yorgist, 13. jaan. Washingtoni teatatakse, et üheks Coolidge tähtsajamaks aktiks saab olema komisjoni määramine Wenemaa küsimuse arutamise asjus. See sünnib arwatavasti päale kongressi istangu lõppemise, s. o. pärast 4. märtsi.

S. R. W. Liidu tunnistamise tingimuste hulka ei käi Ameerika kodanikkudele wiibimata taju maksimine natsionaliseeritud waranduse eest ja ajutise walituse wõlgade tasumine. Seepärast arwatatakse, et tunnistamine sünnib warem nende küsimuste lahendamist.

Ameerika S. R. W. Liidu tunnistamise teel.

New-Yorgist, 13. jaan. Ameerika kodanluse jatkab kiinnitamaist, et -Hugbe'i lahkumine kutsus esile par. tamatalat Rõukogude-Ameerika wahelkorra, uue olukorra. Nüüd pole wõimalik esile tulla jarnastel kofkupõrgetel, nagu jeda jeni Ameerika ühisriikide ja Rõukogude walituse wahel esile tulaud. Hugbe'i asetäitja Londoni Ameerika laadik Sellog ei poolda Hugbe'i poliitikat Wene küsimuses.

New-Yorgist, 13. jaan. Ameerika töösturid tähendawad, et Wene küsimus mängis Hugbe'i lahkumises tuntuwat ja otustawat osa. Jiegi parempoolsete töösturite ajalehed kirjutawad, et pääminister Coolidge wõttes vastu Hugbe'i ametist lahkumise palwe, awas uue tee S. R. W. Liidu tunnistamisele.

Berlini ajalehed tunnistawad, et lähemal ajal wõib loota S. R. W. Liidu tunnistamist Ameerika poolt.

Leningradi kubermangu W. R. P. rahwuswähemuste aktiivsete tegelaste nõupidamine

algas Smolnõis 12. jaan. kell 12 päewal.

Saaditud oli ilmunud:

Dudowa fr. sm. Wink.
Kingisjepa „ Tunkster.
Luuga „ Kerpman.
Leningr. „ Irwonen.
Trotski „ Paju.

Päale nende kubermangu wastutawad töölised: sm. Tamm, Kirik, Ririk, Rips, Warstreiter, Uomo, Kertula, Gusew ja Rammus. Eritaks kuulab nõupidamine ära aruanded kohtadelt.

Dudowa fr., sm. Wink.

Testlasi on kreisi ulatuses 13,195 inim. Koolisid on 23, kahelümne tuue kooliõpetajaga. Lapsi õpib 851.

Punajaid narkasid on üle kreisi 10, klubisid — 1. Liikwaid raamatukogusid 8 ja üks raamatukogu kehtlubi juures. „Njalehe „Edasi“ sõprade ringe on 23. Kooperatiivne 1.

Päale selle peatub sm. Wink agitatsiooniliste hoogtööde läbiwiimiste juures, mida on läbi wiidud masilistelt. Propagandatöö alal on wiidud läbi terve rida parteitute talupoegade koosolekuid, kus päewakorral tõhijamad elulised küsimused nagu: kooperatsioonist, kirjasaostamatus lihtwiderimine, ilma sõda, talupoegade wõidulainust, W. R. P. U. jne.

On jüwendatud tööd kooliõpetajate hulgas, on läbi wiidud 2 kooliõpetajate nõupidamist. Kõik kooliõpetajad on ajalehe kaastöölised. Wõtawad tellimisi wästu ja laotawad kirjandust laiali.

Ujuwastajate propaganda alal on wiidud läbi loenguid, kus selgitati: Maafera ja elu tekkimist, uju tellimine; on korraldatud ujuwastajaid piduõhtuid. Poliitkaswatus-tööd tehtakse punaste narkade kaudu. Wiimaste juures töötawad näiteringid.

7 kooli juures töötawad kirjasaostamatus lihtwiderimise punktid. Arwatud on 2 kooli. Linna klubi juures töötab partei kool. On olemas lauluring, näitering, kirjandusring jne. Osawõtmine on elaw. Kreisis on: 4 poliitringi, 5 lauluringi, 24 näiteringi 1 muusikaring, loodus-teaduse 4. Seinalehti ilmub 4 koolis. Edasi peatab sm. Wink noorte ja naiste töö juures.

Trotski fr. sm. Paju.

Rahwuswähemuste töölised on pillatud laiali üle kreisi. Kollektiivide töö on enamuses rahulolaw. Edulast wiitakse läbi agit. hoogtööd talupoegade keskel, nii näituseks teeb Babitanskaja kollektiiv propagandat elektrofikatsoonis alal.

Läbi on wiidud 2 kreisi aktiivsete rahwuswähemuste tegelaste nõupidamist. Parteilik kaswatus-töö tehakse ringide kaudu. Kooliõpetaja on tööle tõmmatud 60 protsi.

Kingisjepa fr. sm. Tunkster.

Rahwuswähemusi on üldse 27,803 in., neist eestlasi — 8,527, soomlasi — 6,585 ja ingerlasi — 12,6 protsi. Agitpropagandada tööl alal on maal läbi wiidud 12 koosolekut, kus päewakorral tähtsamad küsimused olid, mis otjekohe talupoegadele kõige lähemad ja tarwilikumad.

On organiseeritud 4 „Njalehe sõprade ringi“, liikmeid on 62 inim.

Tööd tehtakse üldise plaani järele.

Puudub kirjandus rahwuswähemuste keeles, mis takistab noorte tööd ringides.

On läbiwiidud 2 klubiliikmete üldkoosolekut, millest osa wõtsid 90 inimest. Näidendisid on olnud 14. Osawõtjate arv 2550 inim. Klubi juhatus koosolekuid 41. Loenguid on peetud 8.

Talupoegade poliit-kirjasaostamatus lihtwiderimise kool on 12.

On läbi wiidud kahenädalalised põllumajanduse kursused Wene keeles. Osa wõtsid 29 inim. Mitmesuguste ringide tegewusi on olnud 195. Osawõtt 1100 inim.

Töö puwastes narkades hakkab edenema. Tiskopeja klubis on W. R. P. R. ring. Samajugune nark on ka Kingisjepa Eesti klubi juures.

Töö naiste hulgas tehtakse üldise kreisi-komitee naisosakonna juhatusel. Ka pioneeride hulgas ei sünni töötamine eraldi.

Leningradi fr. sm. Irwonen.

Sessiooni tööd tehtakse üldise kreisi-komitee plaani järele. Reis waldades, kus enamuses soomlased, wiitakse hoogtööd läbi Soome keeles, mille tagajärjel Soome talupojad aktiivsetelt ühis-kondlikult elust oja wõtawad. Nii näitaks imperialistliku sõja hoogtöö läbiwiimisel „ulatas osawõtjate arv 2.200 inim. Parteitute talupoegade konverentsidel wõtsid Soome talupojad aktiivsetelt küsimuste lahendamistest osa.

Poliitilise tajapinna tõstmiseks parteiliste hulgas on organiseeritud parteikoolide wõrk. On loodud 7 talupoegade ja 3 lihtkehe-ajalist partei kooli, millest osa wõtawad talupoegade partei koolist 156 inim. ja lihtkeheajalistest — 105.

Koolide tööd juhatawad L. E. R. Üli-kooli õpilased.

Puudust tuntakse soomekeelse materjaali järele.

Poliit-tajapinna katkese wiidi läbi poliit-teadmiste järele katsumine parteiliste hulgas. Edasi peatub sm. Irwonen poliitilise kaswatus, ajakirjanduse, naistöö, ja kom-noorjoo kaswatus küsimuste juures.

Sm. Kerpman Luuga kreisi:

Walla organisaatorid on kreisis 3.

Läbi on wiidud 28 koosolekut mitmesugustel ainetel.

Tegutsewad 2 poliitilist ringi. Juhatawad partei liikmed — kooliõpetajad.

On organiseeritud 10 „Edasi“ sõprade ringi. Masnikowi ajunduses korraldati lihtkeheajalist põllumajanduse kursused. Korraldatakse kirjanduse müüki talupoegadele. W. R. P. U. ringe on kreisis 7, mis koos-dawad enese ümber 100 liiget.

Pioneeride rühmi on 2. Koolisid on 12, õpilasi 600. Kooliõpetajaid 16, nendest 3 W. R. P. liiget. Kreisis on olemas ka 4 usklikkude ühingut. (Järgneb.)

Kirjawastused.

— Sm. Leofe, Sulewist. Meil on raste midagi ütelda selle kohta, kuhu minna arstima pimebat ema. Siinma eriarstid ei hõlmakliinikuid on peaaegu igas suuremas linnas.

Teadaanded.

Reedel, 16. jaanuaril s. a. kell 7 õhtul on Haridusmaja seinalehe red.-kolleegiumi, ringide kirjajate ja teiste kaastöölise koosolek. Päewakorras: Seinalehe üles-anded — sm. Uter. Jaanuarikuunumbri wäljaandmine. Red.-kolleegiumi walimine. Palutakse kõiki seltsimehi ilmuda ja kellel kaastööd olemas, ligi wõtta.

Haridusmaja teatri harjutuste järjekord.

Reedel, 16. jaanuaril kell 8. „Süüdi“ (meeletuletusproov). 22. jaan. lawastus.

Wast. instruktör-organisaator.

Täna teatrites:

Aladem. riiklik ooperi ja baleti teater „Евгений Онегин“.

Alademiline riiklik drama teater „Игнание блудного беса“.

Alademil. riiklik wäike ooperi teater „Мадам Беттерфлей“.

Riiklik suur draamateater „Обращение капитана Брасаунда“.

Rahwamaja „Николай I“.

Teater „Юных Зрителей“.

Muusikaline komöödia „Мария“.

Pasjash „Облачение“.

Wastutaw toimetaja: A. Treusfeldt.

Wäljaandja: Eesti Kirjastuse Ühisus

Sm. W. Kingisjepa nimeline Eesti tööliste Haridusmaja.

Laupäewal, 17. jaanuaril

Süüdi

R. Bos'i draama 3 waatuses.

Näitejuht W. Kätsepp.

Kollektiivsed mängud.

Muus. kell 8 õhtul.

Pääsetähtede hinnad: liikmetel 35 kop., wõõrastel 50 kop.

Pääsetähti wõib eelmüügil saada Harmaja kantseleist.

Sm. W. Kingisjepa nimeline Eesti tööliste Haridusmaja.

15. jaan. kell 9 õhtul

Ülelinaline noorte koosolek

K. Siebhnehti ja K. Luxemburgi mälestuseks.

Kõneleb sm. Rammus.

W. R. P. Leningr. kubomi agit.-prop. osakonna Eesti sektsioon.

Gorbowa ajunduses

— Wiitebksi kubermangus —

wõtab

„Edasi“, „Orase“ ja „Säde“

päale tellimisi wästu

sm. J. Unt

Ühijuse „Künda“ poodis.

„Edasi“ päale wõtab tellimisi wästu

Bugri ajunduses, Nowgorodi kubermangus

raiooni küla nõukogu esimees

sm. August Sillo.

Seroffa Luuga ajunduses

wõtab

„Edasi“ päale tellimisi wästu klubi juhataja sm. A. Nikolai.

Dr. Grünberg Wõstani (end. Snamensk.) uul.

nr. 2, 25. Oktobr

prosp. nurgal, telef. 562-37 — Wastu-wõtte iga päew kella 9—12 h.m. a kella

4—8 õhtul; naisterahwastele eraldi. Praegusaja arstimisabinõud.

Sifilis (914) ja tripper (terawaf. ja ja t.) ja tripper krooniline. Snguorgaanide igatülgne arstimine.

Grihaigemaja Hsemise, naiste-sunnitamise-õide, hamba-

turgu, tõrwa, nina- ja jughaiatused. Sifilis (606—914), tripper. pöiehaigusel, järelwas-tonjult.

Wastuwõtte tunnind erialadel hom. t. 9 kuni õh. t. 9 3. Juuli (end. Sadowaja) uul. nr. 42, Sennoi nurgal. Tel. 163-31 ja 163-32.

Wee-elektrihaiigemaja Snamenskaja uul. nr. 5, krt. 3. Rõhu-foolitate, südame, raswanemise, rheu-matism, kangeistus, hüsteeria, neura-steenia, halwatus, seljatuimus, jõe-tus. Wastuwõtte kella 5—9 õhtu. Telef. 212—31.

Kusnetski haiigemaja Kusnetski uul. nr. 7, te-lef. 181—52. Wastuwõtte. Õhtised speti. professorite ja assistentide poolt kella 10 homm. kuni kella 10 õht. Alajsed wõp-did (naistehaigusel ja sünnitamise). Ras-kejalgete

Uuematel met. järeawas-tonjult. tamine ja teraw ja mine. Sifilis 606 tripper 914 troonit.

Suguwõimetus masi, ja elektrif., ham-daarstim. ja kuniit

hamb. Arstide kutsum. kodu.

Wil. welsker-ammaemand

S. R. Witten. Kolpatowa uuen-das wastuwõtmist: nõuanded ja abi ras-tejalgetele, sünnitajatele, naistehaiguse-d. Kella 10. homm. kuni kella 7 õht.

Troitskaja 11, krt. 7. Sissetäit pa-raadustest.

Welsker-ammaemand masiash, nõuanded, abi ras-tejalgetele ja sünnitajatele/naistehaiguse, alaline arst. Mocho-waja uul., nr. 18, krt. 3, sissetäit hoowist